

DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2024.68.38-48>

УДК 72.025.4/5

Лещенко Нелля Арсентіївна,
доктор архітектури, професор
кафедри інформаційних технологій в архітектурі
Київського національного університету будівництва і архітектури
leshchenko.na@knuba.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-3198-4554>

ПРИНЦИП «ПОЛІФУНКЦІОНАЛЬНОСТІ І РЕКОМБІНАЦІЇ ФУНКЦІЙ» КОМПЛЕКСНОГО ПРОЦЕСУ РЕСТАВРАЦІЙНО-РЕКОНСТРУКТИВНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ІСТОРИЧНОГО МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА

Анотація: в статті розглянуто сформульований автором спеціальний принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій» комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій (РРТ) історичного міського середовища. Показано його відповідність визначеному функціональному системному рівню цілісного процесу РРТ. Розглянуто прийоми, які розкривають даний принцип трансформації та рекомендовані для підвищення якості історичного міського середовища. Показано актуальність використання даного принципу для різного за ступенем історико-архітектурної цінності і деструкції історичного міського середовища із застосуванням відповідного комплексу методів РРТ.

Ключові слова: реставраційно-реконструктивна трансформація (РРТ); міське середовище.

Постановка проблеми. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Списку історичних населених місць України» в нашій країні нараховується 403 історичних населених місць [1], які мають різний ступінь історико-архітектурної цінності та деструкції свого міського середовища і потребують цілісного підходу для підвищення його якості. Актуальність досліджуваної в даній публікації проблеми визначається потребою комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій історичного міського середовища, що має бути здійсненим одночасно на різних системних рівнях. Це обумовлює цілісність вирішення різних питань для позитивних якісних змін в цьому історичному міському середовищі. І невід’ємною складовою є питання його «оживлення», підвищення атрактивності і активності через підвищення якості різнотривалого перебування в ньому різних за вподобаннями і можливостями людей.

Пропонується спеціальний принцип функціонального наповнення і розподілу різних функцій в історичному міському середовищі, що буде водночас сприяти підвищенню його якості, соціальної активності та економічної атрактивності, через збільшення зацікавленості та залучення до нього різних людей для проведення своїх обов'язкових і необов'язкових соціальних практик. І в підсумку це забезпечить «оживлення» даного історичного середовища і міста в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити потужний внесок у теоретичну складову вирішення проблем реставраційно-реконструктивних трансформацій історичного міського середовища різними вітчизняними і закордонними науковцями, а саме: М. Бевзем [2], Є. Водзинським [3], Д. Гулей [4], М. Дьомінім [5], М. Кисельовим [6], В. Кодінім [7], М. Орленком [8], О. Рибчинським [9], К. Скалскі [10], В. Товбичем [11, 12], А. Томашевскі [13], Т. Устенко [14] тощо.

Існуючі практичні приклади за даною тематикою також свідчать про позитивні якісні зміни в історичному міському середовищі, проте існує і ряд не зовсім вдалих прикладів, де міське середовище після трансформації так і залишилося не досить затребуваним і активним. Як правило, це є наслідком недоврахування і недооцінювання необхідності цілісності і комплексності даного процесу, його загальних і спеціальних принципів здійснення.

Метою публікації є розкрити сформульований автором спеціальний принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій» комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій історичного міського середовища на функціональному рівні. Детально розглянути визначені прийоми, завдяки яким є можливим реалізація цього принципу трансформації. Показати актуальність використання даного принципу при здійсненні РРТ для різного за історико-архітектурною цінністю і деструкцією історичного міського середовища. Визначити відповідність принципу і методів РРТ функціонального рівня та надати рекомендації щодо їх застосування до історичного міського середовища в залежності від різних комбінацій ступенів його історико-архітектурної цінності та деструкції.

Основна частина. Комплексний процес реставраційно-реконструктивних трансформацій є цілісним процесом, що передбачає одночасне вирішення питань підвищення якості історичного міського середовища на чотирьох взаємопов'язаних системних рівнях: містобудівному, об'ємному, функціональному і соціально-економічному [15]. Проведення якісних змін історичного міського середовища на кожному системному рівні передбачає застосування певних універсальних загальних, а також спеціальних, відповідних даному рівню, принципів трансформації [16].

Пропонується до детального розгляду спеціальний принцип трансформації, спираючись на який рекомендовано проводити комплексний процес взаємопов'язаних реставраційних і реконструктивних змін в окремих будівлях, відкритих просторах і міському архітектурному середовищі в цілому для підвищення його цінності і цілісності [17] на функціональному системному рівні. Також пропонуються до розгляду визначені прийоми, завдяки яким можна розкрити цей сформульований принцип.

Отже, знаходження актуальних функцій для підвищення атрактивності і активізації існуючих будівель і відкритих просторів та історичного міського середовища в цілому слід проводити спираючись на принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій». Ведення нових функцій для нових будівель і просторів чи функціональна адаптація існуючих має бути спрямованою на підвищення історико-архітектурної і соціально-економічної атрактивності історичного міського середовища і «оживлення» міста, привернення уваги і цікавості до нього різних людей для підвищення якості життя в ньому. Принцип слід застосовувати при здійсненні РРТ в будь-якому за історико-архітектурною цінністю і деструкцією історичному міському середовищі з використанням відповідно можливих для нього методів, сформованих в дискретний комплекс методів РРТ «4С», коли кожний метод з містобудівного рівня підтягує відповідні йому методи з об'ємного і функціонального рівнів [18].

Принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій» передбачає збереження і орієнтацію при сучасному розвитку на традиційну для історичного міського середовища, особливо малих міст, поліфункціональність, а саме: 1) концентрацію різних функцій на одній невеликій території; 2) концентрацію різних основних функцій (функцій домінант) на одній невеликій території, при цьому додаткові (функції рядового оточення) є спільними для всіх основних. А також перерозподілу функцій (рівномірного наповнення і урізноманітнення) для «оживлення» і підвищення якості історичного міського середовища та запобігання його монофункціональності.

Розкривається наступними прийомами:

- 1) *«вертикальне зонування»*. Поєднання різних міських функцій і структурних елементів історичного міського середовища по вертикалі;
- 2) *«горизонтальне зонування»*. Поєднання різних міських функцій і структурних елементів історичного міського середовища по горизонталі;
- 3) *«створення штучних наземних рівнів і геопластика»*. Прийом застосовується для просторового виділення певних місць з певними функціями в історичному середовищі. Це можуть бути:

– експлуатовані дахи, «зелені» дахи, тераси над галереями, що доцільно створювати для загальних місць рекреації, обслуговування, оглядових майданчиків;

– пониження або підвищення рівня частини площі або частини внутрішнього двору кварталу для створення терас або майданчиків для відпочинку, обслуговування, влаштування відкритих виставок, міських паблік-арт інсталяцій.

Приєм «геопластики» застосовується, щоб відокремити транзитну зону площі або вулиці від спокійної зони для проведення певного часу; для розподілу потоків і виділення місць для зупинок, відпочинку, спілкування, тобто місць для різноманітної і різнотривалої атракції;

4) *«функціональна активність в будь-який час»*. Цей прийом робить історичне середовище безпечним, тому що саме у функціонально активному міському середовищі завжди присутні люди. Отже, історичне міське середовище не має бути «порожнім». «Порожнім» може бути або занедбане середовище, що наразі не використовується, або монофункціональне, що активне лише в певні визначені години, чи малоактивне увесь час (це залежить від його функції). Наповнення його різними функціями дасть можливість залучити до нього більше різних людей, активізувати його і підтримувати в ньому життя. Люди приходять в одне місце з різними цілями. Чим більше різних цілей зможе задовольнити певне історичне міське середовище, тим цікавішим, а отже затребуваним і активним воно буде. Функціональна активність певного місця забезпечується наявністю різноманітних функцій в ньому, але лише одна, житлова функція, зможе підтримати їх активність у будь-який час, а отже і активність історичного міського середовища;

5) *«наповнення функціями необов'язкових соціальних практик»*. Здійснюється для підвищення якості історичного середовища. Це мають бути місця для різноманітного проведення вільного часу, відпочинку, прогулянок, спілкування. Різні місця мають знаходитися поруч для перемежування зацікавленості, а отже залучення різних людей і активізації повсякденного «міського перформансу». Чим більше в міському середовищі таких місць, тим воно є якіснішим;

6) *«функціональне наповнення і рівномірний розподіл функцій по пішохідному простору»*. Цей прийом допоможе, як «оживити» неактивне монофункціональне міське середовище і залучити до нього людей, так і уповільнити їх «потік», розосередити людей, чимось їх зацікавити і змусити зупинитися і залишитися на деякий час, а не просто пройти повз. Для цього слід перерозподілити функції, але, в будь-якому випадку, спочатку їх треба додати.

Монофункціональні транзитні ділянки історичного міського середовища слід доповнити місцями для різноманітних зупинок різної тривалості і наповнити їх переважно функціями для необов'язкових соціальних практик. Наприклад, можна організувати на транзитному шляху відкритий впорядкований майданчик з кафе або зелену зону з місцями, де можна затишно посидіти, і ділянка з транзитної перетвориться на місце для відпочинку, зустрічей, очікування, проведення вільного часу. Якщо таких місць на транзитній території зробити кілька, різних за функцією (кафе, зелена зона, зона відпочинку з водоймою тощо), то вона стане цікавою для різних людей, які прийдуть сюди провести свій час. А наскільки довго вони залишаться в цьому місті залежить від якості його облаштування.

Багато людей на певній ділянці, як і їх відсутність – однаково погано. Якість місця визначається не кількістю людей, а часом, проведеним цими людьми в цьому місці. Час залежить від цікавості (багато різних функцій) та зручності (сприйняття інформації, якості пересування і перебування);

7) *«активізація граничних зон»*. Територія перед будівлею – це межа між будівлею і відкритим простором площі, вулиці або двору, «гранична зона». Це місце зв'язку і зміни різних функцій, обміну між тим дійством, що відбувається всередині будівлі, і зовні. Ці місця притягують людей. Людина очікує, стоїть чи сидить біля будівлі. Розміщується так, щоб їй було видно, що відбувається на площі або вулиці, і одночасно, в будівлі, якщо її перший поверх – скляна вітрина. Розміщується спиною до будівлі, якщо її перший поверх – глуха стіна, і обличчям до площі, і вся її увага зосереджується на тому, що відбувається на цій площі. Це зручне місце для спостереження за дійством – «міським перформансом». В даному випадку, людина, що сидить біля будівлі, є спостерігачем того «міського перформансу», що відбувається на площі. Якщо активізувати це місце, додати йому ще якусь функцію (культурно-просвітню, рекреаційну, торгово-обслуговуючу), наприклад, організувати виносне кафе, то людина, що знаходиться в цьому місці, буде тепер не просто спостерігати за тим, що відбувається, а буде активно брати участь у процесі «міського перформансу». Спілкування з офіціантом (якщо це виносне кафе) – це зв'язок з функцією всередині будівлі; спілкування з друзями, відпочинок, очікування, прийом їжі, тривале проведення часу – активна «гранична зона»; спостереження за перехожими і подіями на площі (вулиці, двору) – зв'язок з функцією площі (вулиці, двору). Крім того, люди, що знаходяться в центральній частині площі, в свою чергу, будуть бачити, що в «граничній зоні» (виносному кафе), теж відбувається якась активна дія. Їм стане цікаво подивитися, що ж там відбувається, і взяти участь. Вони прийдуть в це місце і зупиняться в ньому на певний час (тривалість залежить від комфорту перебування). Вони залишаться

учасниками того ж «міського перформансу», але вже з іншого боку. Тепер вони будуть активізаторами дій для «граничної зони» і спостерігачами того, що відбувається на площі і в середині будівлі. Подальше їх перебування в «граничній зоні» або пересування і роль активізатора центральної частини площі, або внутрішнього простору будівлі залежить від їх зацікавленості в дійстві на цих територіях. Таким чином в «граничній зоні» відбувається активізація «міського перформансу» через зв'язок і зміну різних функцій площі (вулиці, двору) і будівель, що їх оточують, які приводять до активності дійства при зацікавленості людей в них. Саме через це «гранична зона» є головною для повсякденного постійного «міського перформансу», який є визначальний для активізації і підвищення якості існуючого історичного міського середовища для трансформації його в мультикомфортне;

8) *«функціонально-просторове взаємопроникнення (продовження функції) будівель і відкритих просторів»*. Цей прийом доцільним буде застосовувати разом з прийомом *«активізації граничних зон»*. При цьому рекомендується:

– «розширення» (об'єднання) будівель за рахунок введення простору площі, вулиці або внутрішнього двору в їх структуру (організація пасажів між двома сусідніми будівлями; дворів-атріумів в середині кварталу, що прилягає до ринкової площі чи торгової вулиці). Частина вулиці чи внутрішній двір стають з'єднувальними елементами між декількома будівлями і разом з ними складають єдину систему закритих і відкритих просторів;

– «винесення» функцій будівель на територію площі, вулиці перед ними (через організацію галереї, відкритих майданчиків, терас з продовженням в них функцій першого поверху будівель). Внутрішній двір також може бути повністю або частково перекритим з продовженням функцій будівель в ньому;

– перетікання відкритих просторів і їх функцій, поєднання в єдиний. Як функція будівлі може переходити на простір перед нею, так і функція одного простору може переходити на сусідній для створення нового спільного простору з новими якостями і новими можливостями.

Слід також ще раз зазначити актуальність використання принципу «поліфункціональності і рекомбінації функцій» для різного за ступенем історико-архітектурної цінності і деструкції історичного міського середовища із застосуванням відповідно можливого комплексу методів РРТ. Тобто умовно можна визначити відповідність даного принципу та певних методів РРТ. В залежності від історико-архітектурної цінності і деструкції історичного середовища до нього можуть бути застосовані наступні методи РРТ функціонального рівня (вони будуть підтягнуті методами містобудівного і об'ємного рівнів): для I ступеня цінності і деструкції – інтерпретація, функціональне збереження (первісної функції), модифікація (первісної функції),

пристосування, функціональний розвиток (існуючої функції); для I ступеня цінності і II ступеня деструкції – функціональне доповнення, функціональне відновлення (історичної функції), адаптація, перенесення функцій, функціональне наповнення; для II – III ступенів цінності і III ступеня деструкції – адаптація, функціональне наповнення, функціональне оновлення; для III – IV ступенів цінності і IV ступеня деструкції – функціональне наповнення, рефункціоналізація.

Принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій» та визначені вищезазначені прийоми були використані в концептах РРТ історичного центру смт Олики (Волинської обл.), м. Бар (Вінницької обл.), смт Клевани (Рівненської обл.) та смт Меджибіжу (Хмельницької обл.).

Висновки. Отже, сформульований вище спеціальний принцип «поліфункціональності і рекомбінації функцій» та визначені прийоми, що його розкривають, націлені на забезпечення активності, підвищення якості та атрактивності будь-якого за історико-архітектурною цінністю і деструкцією історичного міського середовища при здійсненні реставраційно-реконструктивних трансформацій в ньому на функціональному рівні. В залежності від визначених ступенів цінності і деструкції певного міського середовища до нього рекомендовано застосовувати відповідні можливі для нього методи, сформовані в дискретний комплекс методів РРТ «4С», коли кожний метод з містобудівного рівня підтягує відповідні йому методи з об'ємного і функціонального рівнів. Зазначено найбільш ефективні для застосування комбінації з методів функціонального рівня для різних комбінацій ступенів історико-архітектурної цінності і деструкції історичного міського середовища для трансформації його в мультикомфортне.

Список джерел

1. Лещенко Н.А. Принцип «відповідності» в комплексному процесі реставраційно-реконструктивних трансформацій. *Містобудування та територіальне планування*. Київ: КНУБА, 2022. Вип. 79. С. 226–235. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2022.79.226-235>
2. Бевз М.В. Методологічні основи збереження та регенерації заповідних архітектурних комплексів історичних міст: автореф. дис. ... д. арх. Харків, 2004. 32 с.
3. Водзинський Є. Принципи та методи охорони видового розкриття пам'яток архітектури в краєвиді історичних міст (1970-ті – 1990-ті рр.): автореф. дис. ... к. арх. Київ, 2011. 20 с.

4. Лещенко Н.А., Гулей Д.В. Регенерація житлового кварталу Подільського району в контексті історичної забудови міста Києва. *Містобудування та територіальне планування*. Київ, 2019. Вип. 69. С. 225 –234.

5. Дьомін М. Актуальні проблеми пам'яткоохоронної діяльності в Україні. Мистецькі обрії. Київ, 2005. Вип. 7. С. 263-268.

6. Лещенко Н.А., Кисельов М.Д. Ступені деструкції історичних замків і фортифікацій України – підоснова для комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій в них. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. Київ, 2023. Вип. 65. С. 71 – 81. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.65.71-81>

7. Кодін В.О. Основи реконструкції історичних міст. Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2009. 172 с.

8. Орленко М.І. Проблеми та методи реставрації пам'яток архітектури України (XI – поч. XX ст.): автореф. дис. ... д. арх. Київ, 2018. 44 с.

9. Рибчинський О.В. Формування і ревіталізація середмість історичних міст України: автореф. дис. ... д. арх. Львів, 2017. 34 с.

10. Skalski K. Rewitalizacja we Francji – rewitalizacja a polityka miejska, polskie zastosowania doświadczeń francuskich, Instytut Rozwoju Miast. Kraków, 2009. T.2. 311 s.

11. Leshchenko N., Tovbych V. Modern approaches to the revitalization of historical ex-industrial architecture. *Wiadomości Konserwatorskie. Journal of Heritage Conservation*. Warszawa, 2019. № 60. P. 51 –58.

12. Leshchenko N., Tovbych V. Revived degraded monuments of fortification architecture – potential for the historical small towns development. *Budownictwo i Architektura*. Lublin, 2020. Vol. 19 (1). P. 47 – 54. <https://doi.org/10.35784/bud-arch.906>

13. Tomaszewski A. Environmental preventive conservation. ICOMOS. XIII Assemmbles General. Madrid, 2002. P. 264 – 266.

14. Устенко Т.В., Водзинский Е.Е. Охрана историко-архитектурного наследия в городах Украины. Градостроительные вопросы сохранения и использования памятников архитектуры. Москва, 1980. С. 94-100.

15. Лещенко Н.А. Комплексний процес реставраційно-реконструктивних трансформацій. *Містобудування та територіальне планування*. Київ, 2021. Вип. 76. С. 138–149. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.76.138-149>

16. Лещенко Н.А. Загальні принципи комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій історичних центрів малих міст. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. Київ, 2021. Вип. 59. С. 203 – 214. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.59.203-214>

17. Лещенко Н.А. Принцип «цілісності» у комплексному процесі реставраційно-реконструктивних трансформацій історичних центрів міст. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. Київ, 2022. Вип. 62. С. 50 – 60. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2022.62.50-60>

18. Лещенко Н.А. Методи комплексного процесу реставраційно-реконструктивних трансформацій. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. Київ, 2021. Вип. 61. С. 80 – 93. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.61.80-93>

References

1. Leshchenko, N. A. (2022). The principle of «conformity» in the complex process of the restoration-reconstructive transformations. *Urban development and spatial planning*, (79), 226-235. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2022.79.226-235> (in Ukrainian)

2. Bevz, M. V. (2004). Metodolohichni osnovy zberezhennya ta reheneratsiyi zapovidnykh arkhitekturnykh kompleksiv istorychnykh mist. [Methodological bases of preservation and regeneration of protected architectural complexes of historical cities]: avtoref. dys. ... d. arkh. Kharkiv, 32. (in Ukrainian)

3. Vodzynskiy, YE. (2011). Pryntsypy ta metody okhorony vydovoho rozkryttya pam'yatok arkhitektury v krayevydi istorychnykh mist (1970-ti – 1990-ti rr.). [Principles and methods of protection of species disclosure of architectural monuments in the landscape of historic cities (1970s - 1990s)]: avtoref. dys. ... k. arkh. Kyiv, 20. (in Ukrainian)

4. Leshchenko, N. A., Gulei D.V. (2019). Regeneration of residential quarter of Podolskiy district in the context of the Kyiv historical development. *Urban development and spatial planning*, (69), 225-234. (in Ukrainian)

5. D'omin, M. (2005). Aktual'ni problemy pam'yatkookhoronnoyi diyal'nosti v Ukrayini. [Current problems of monument protection in Ukraine]. *Mystets'ki obriyi*, (7), 263-268. (in Ukrainian)

6. Leshchenko, N. A., Kyselov, M. D. (2023). Degrees of destruction of historical castles and fortifications of Ukraine - the basis for the complex process of restorative-reconstructive transformations in them. *Current Problems of Architecture and Urban Planning*, (65), 71-81. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.65.71-81> (in Ukrainian)

7. Kodin, V.O. (2009). Osnovy rekonstruktsiyi istorychnykh mist. [Fundamentals of reconstruction of historic cities]. *Navchal'nyy posibnyk*, Kharkiv, 172. (in Ukrainian)

8. Orlenko, M. I. (2018). Problemy ta metody restavratsiyi pam'yatok arkhitektury Ukrayiny (XI – poch. XX st.). [Problems and methods of restoration of architectural monuments of Ukraine (XI - early XX century)]: avtoref. dys. ... d. arkh. Kyiv, 44. (in Ukrainian)

9. Rybchyns'kyu, O.V. (2017). Formuvannya i revitalizatsiya seredmist' istorychnykh mist Ukrayiny. [The formation and revitalization of the downtown historic towns of Ukraine]: avtoref. dys. ... d. arkh. L'viv, 34. (in Ukrainian)
10. Skalski, K. (2009). Rewitalizacja we Francji – rewitalizacja a polityka miejska, polskie zastosowania doświadczeń francuskich, Instytut Rozwoju Miast, 2, 311. (in Polish)
11. Leshchenko, N., Tovbych, V. (2019). Modern approaches to the revitalization of historical ex-industrial architecture. Wiadomosci Konserwatorskie. Journal of Heritage Conservation, (60), 51 –58. (in English)
12. Leshchenko, N., Tovbych, V. (2020). Revived degraded monuments of fortification architecture – potential for the historical small towns development. Budownictwo i Architektura, 19 (1), 47 – 54. <https://doi.org/10.35784/bud-arch.906> (in English)
13. Tomaszewski, A. (2020). Environmental preventive conservation. ICOMOS. XIII Assemble General, 264 – 266. (in English)
14. Ustenko, T. V., Vodzinskiy, Ye.Ye. (1980). Okhrana istoriko-arkhitekturnogo naslediya v gorodakh Ukrainy. [Protection of historical and architectural heritage in the cities of Ukraine]. Gradostroitel'nyye voprosy sokhraneniya i ispol'zovaniya pamyatnikov arkhitektury, 94-100. (in Russian)
15. Leshchenko, N. A. (2021). Complex process of the restoration-reconstructive transformations. Urban development and spatial planning, (76), 138-149. <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.76.138-149> (in Ukrainian)
16. Leshchenko, N. A. (2021). The general principles of the complex process of the restoration-reconstructive transformations of the historical centers of small towns. Current Problems of Architecture and Urban Planning, (59), 203 – 214. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.59.203-214> (in Ukrainian)
17. Leshchenko, N. A. (2022). The principle of «integrity» in the complex process of the restoration-reconstructive transformations of the cities historical centers. Current Problems of Architecture and Urban Planning, (62), 50 – 60. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2022.62.50-60> (in Ukrainian)
18. Leshchenko, N. A. (2021). Methods of the Complex Process of the Restoration-Reconstructive Transformations. Current Problems of Architecture and Urban Planning, (61), 80 – 93. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.61.80-93> (in Ukrainian)

Annotation

Nellya Leshchenko, Doctor of Science in Architecture, Professor of the Department of Information Technologies in Architecture, Kyiv National University of Construction and Architecture.

The Principle of "Polyfunctionality and Recombination of Functions" of the Complex Process of Restorative-Reconstructive Transformations of the Historical Urban Environment

The article examines the special principle formulated by the author of "Polyfunctionality and recombination of functions" of the complex process of restorative-reconstructive transformations (RRT) of the historical urban environment. Its compliance with the defined functional system level of the integrated RRT process is shown. Specific techniques that make it possible to implement this principle of transformation are considered in detail. They are recommended by the author to ensure the activity, increase the quality and attractiveness of any historical and architectural value and destruction of the historical urban environment, and transform it into a multi-comfortable one for a long-term stay during the implementation of restorative-reconstructive transformations at the functional level. The relevance of the use of this principle in the implementation of restorative-reconstructive transformations for various degrees of historical and architectural value and destruction of the historical urban environment with the use of the appropriate complex of RRT methods is shown. Depending on the determined degrees of historical and architectural value and destruction of a certain urban environment, it is recommended to apply to it the appropriate methods possible for it, formed into a discrete complex of RRT methods "4C", when each method from the urban planning level pulls its corresponding methods from the volumetric and functional levels. The correspondence of the principle and methods of restorative-reconstructive transformations of the functional level is determined. Recommendations are provided on the application of the most effective combination of functional-level methods for various combinations of degrees of historical and architectural value and destruction of the historical urban environment to transform it into a multi-comfortable one.

Keywords: restorative-reconstructive transformation (RRT); urban environment.